

RECENSION

Maria Bonnevie i
Förvisningen

Förvisningen

Originaltitel Izgnanie

Svensk titel Förvisningen

Regi Andrej Zvjagincev

Producent Dmitrij Lesnevskij

Manus Oleg Negin, Andrej Zvjagincev, Artëm Melkumjan

Foto Michail Kricman

Roller Maria Bonnevie, Konstantin Lavronenko, Aleksandr Baluev, Maksim Šibaev, Ekaterina Kulkina, Andrej Ponkratov, Andrej Šibaršin, m fl.

Ryssland 2007

Längd i tid 2 tim 38 min

Censur från 7 år

Distributör Atlantic Film AB

Efter succén med den i Venedig prisbelönta *Återkomsten* (guldlejon i Venedig, guldbagge för bästa utländska film) återkommer den ryske regissören Andrej Zvjagincev med den i förhållande till handlingen obegripliga titeln *Förvisningen*, byggd på en roman av den armenisk-amerikanske författaren William Saroyan med den med tanke på innehållet lika obegripliga titeln *The Laughing Matter*.

Intrigen utgörs i korthet av ett olyckligt äktenskap med tragisk utgång.

Fast vart filmen ska ta vägen anar man inte från början. En bil kommer farande i rasande fart över ett ödsligt slättlandskap, vidare genom en sotig industrimiljö varpå föraren kastar sig in i ett sunkigt bostadshus för att få en kula uttagen ur armen. Efter det slingrar sig handlingen ut och in i varann, utan att jag är man att begripa var den där kulan kom ifrån.

Den äktenskapliga olyckan är vad som står i centrum, och vill man läsa in symboler kan man förstås se det förfallna sommarhuset där en del av handlingen utspelar sig som en avspiegling det äkta paret vittrande relation.

Konstatin Lavronenko spelar mannen och Marie Bonnevie (tolkad) spelar på ett lysande vis den darriga hustrun som är gravid, "men inte med dig" som hon säger till sin man. Han tolkar det som att hon varit otrogen, men det är inte självklart. Ett klipp till ett pussel föreställande Maria Bebedelse kan antyda något annat: att stumheten i deras samvaro gjort att hon helt enkelt tänkt bort mannen ur sitt liv och i en allmän förvirring ser sig som jungfruföderska.

Förvisningen är en mycket vacker men långa film. Den skiftar perspektiv gång på gång, mellan mannen, hustrun, deras två barn, mannens bror som uppenbart är kriminell och en läkare som inte tvekar att utfärda en falsk dödsattest. Det är en tät, sammansatt historia om mänsklig stumhet och sorg och själens obotliga ensamhet, bitvis mot en fond av ett ödsligt, stäppliknande landskap där ett lövfyllt träd utgör det enda tecknet på liv. En målerisk scenografi som för tanken till 1700-talets herdemålningar, men också till rysk films främste landskapsmålare Alexander Dovsjenko.

Förvisningen är en film det är svårt att få grepp om, samtidigt berörs jag av hudlösheten i Marie Bonnevis rolltolkning och den sammanbitna vreden som den gestaltas av Konstantin Lovronenko. Birollerna är också pregnanta i rollerna som aktörer i tillvarons tragiska kovändningar.

Zvjagincev har jämförts med Andrej Tarkovskij, och inte utan skäl. Här finns samma förtätade, cinematografiska skönhet, med en religiös undertext och inte minst det bärande offertemat. Här finns samtidigt ett vemod, en längtan efter något annat som leder tanken till Tjechov och hans gestalter som oavbrutet längtade till Moskva.

Däremot undrar jag fortfarande var den där kulan i armen kom ifrån.

Gunder Andersson